

Een handjevol oeroude hazelnoten

Prachtige informatie in dikke klei

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot maart 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column.

Het lijkt alsof ze gisteren uit de boom zijn gevallen. Toch zijn ze heel oud, ongeveer 4000 jaar. Het handjevol hazelnoten glanst in het eerste venster van het oudste tijdvak van de tentoonstelling. Het zijn de oudste archeologische vondsten die tot nu in de streek werden gedaan. De noten werden in 2015 ontdekt tijdens een archeologisch onderzoek bij Puttershoek op een diepte van ongeveer twee meter onder het maaiveld. Hoe weten we dat de noten zo oud zijn? En waarom zijn ze belangrijk? Vanaf 1998 werden op en aan de Puttershoekse Stroomrug sporen van bewoning uit de Nieuwe Steentijd gevonden: resten van een nederzetting uit de Standvoetbekercultuur en Klokbekercultuur (2900-2150 v.Chr.). Zij werden ontdekt tijdens archeologisch onderzoek voorafgaand aan de bouw van de woonwijken De Grienden en de Wijk van je Leven. Er werden eerst grondbooringen uitgevoerd. Vervolgens zijn proefsleuven gegraven en

is een kleine archeologische opgraving uitgevoerd. Tot nu toe zijn nog maar kleine stukjes van de vindplaats, die een geschatte omvang heeft van 250 m, onderzocht. De rest ligt relatief diep en veilig onder de grond. Hoewel er in Puttershoek nog geen huisplattegronden in de bodem zijn teruggevonden, mag op basis van vondsten op de eilanden IJsselmonde en Voorne-Putten worden aangenomen dat

HAZELNOTEN OUDSTE ARCHEOLOGISCHE VONDST TOT NU TOE IN HW

er houten boerderijen hebben gestaan. De bewoners gebruikten aardewerk, dat ook in de Hoeksche Waard werd teruggevonden: fragmenten van potbekers (grof aardewerk) en meer verfijnde klok-bekers. De fragmenten zijn versierd met spatel- en/of vingernagelindrukken. Naast aar-

Hazelnoten in bruikleen van Stichting Archeologie HW. Foto: Wilma Kapoen.

dewerk werden houtskoolconcentraties en visresten gevonden. Een bijzondere vondst is een klein vuurstenen bijltje. En het handjevol hazelnoten.

Het is heel bijzonder dat deze

kwetsbare etensresten zo lang bewaard zijn gebleven. Dat komt doordat er na het verlaten van de nederzetting metersdikke kleilagen zijn afgezet. Organische resten, zoals hout en bot, zijn prima be-

waard gebleven. Dat levert ongelooflijk veel informatie op over de leefwijze en de flora en fauna in die tijd. We weten dan ook dat de toenmalige bewoners boeren waren die veel vis, wild, bessen,

eetbare planten en hazelnoten aten. De noten vormden hoogwaardig voedsel. Een kilo hazelnoten leverde 6000 calorieën op, genoeg om een volwassen man twee dagen te laten leven en werken.